

„Az SZTE Kutatóegyetemi Kiválósági Központ tudásbázisának
kiszélesítése és hosszú távú szakmai fenntarthatóságának megalapozása
a kiváló tudományos utánpótlás biztosításával”

Anyasággal, karrierrel és stresszforrásokkal kapcsolatos hallgatói attitűdök

Váczai Anna, Dr. Feith Helga Judit, Soósné Dr. Kiss Zsuzsanna,
Dr. Némethné Dr. Gradvohl Edina

*Semmelweis Egyetem Egészségtudományi Kar
Társadalomtudományi Tanszék
Egészségtudományi Klinikai Tanszék*

„NŐK – EGÉSZSÉG, CSALÁD ÉS MUNKA”
HALLGATÓI KONFERENCIA

Dr. Szél Éva Emléknep - Szeged, 2013. április 25.

TÁMOP-4.2.2/B-10/1-2010-0012 projekt

Nemzeti Fejlesztési Ügynökség
www.ujsechenyiterv.gov.hu
06 40 638 638

A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai
Szociális Alap társfinanszírozásával valósul meg.

Kutatásunk aktualitása

- **Rossz demográfiai mutatók** (2011: Magyarország népessége 9937628 fő – ksh.hu)
- **Külföldi munkavállalás terjedése** (2012: 518 fő ápoló kérvényezett hatósági bizonyítványt – eekh.hu)
- **A szakdolgozói hivatás alacsony presztízse** (Feith Helga, J., Kovácsné Tóth, Á., Hajagos, O., & Balázs, P. (2007). Hivatáspresztízis és önértékelés. *Nővér*, 20(2), 3-10.)

**Felsőoktatásban tanuló, paramedikális hivatásra készülő
hallgatóknak attitűdjeinek vizsgálata**

Kutatásunk bemutatása

Semmelweis Egyetem Egészségtudományi Kar
II-IV. éves ápoló-, védőnő- és szülésznő hallgatók körében

- **Kvantitatív, anonim felmérés, önkitöltős kérdőív**
- **„Pilot study”**
- **Adatelemzés: SPSS 19.0**
- **Leíró statisztikai módszerek:**
 - **Gyakorisági megoszlás**
 - **Keresztábra-elemzés**
 - **Chi²-próba**

Minta bemutatása

- **Időpont: 2012. tavaszi félév**
- **Az értékelhető válaszadási arány: 94,1% (N=257)**
- **Női hallgatók körében teljeskörű felmérés**
- **Mintánk 15,2% ápoló, 38,9% védőnő és 45,9% szülésznő szakirányon tanult**
- **Hallgatónőink átlagéletkora: 22,2 év**
- **Évfolyam szerinti megoszlás kiegyenlített**

Családtervek

**Inkább a nők
feladata a
gyerekekről
gondoskodni
(72,8%)**

***Tradicionális
elképzelések***

**Háziasszonynak
lenni ugyanolyan
önmegvalósítás,
mint egy jó
karrier
(67,2%)**

**Mindenképpen
házasságban
vállalna gyermeket
(65,9%)**

**96,9%
szeretne
gyermeket
vállalni**

**Nem lehet teljes
élete egy nőnek
gyermek nélkül
(78,1%)**

Gyermekvállalás

**Legkedvezőbb
esetben 3 gyermeket
szülnének a legtöbben**

Kedvező esetben 2-t

**Kevésbé kedvező élet
esetén szintén 2-t**

**Első szülés tervezett ideje:
26,5 év**

Gyermekvállalás

**Az 1. és a 2.
gyermek között
többnyire 2-3 év
korkülönbséget
terveznek**

**Leendő
családjukkal
96,5%-uk külön
háztartásban
szeretne élni**

**60,1%-uk
mindenképpen
vállalná a nem
tervezett gyermeket
is**

**Minimum 2-3
együttélési idő a
gyermek érkezése
előtt (51,2%)**

**70,0% előre meg
szeretné tervezni a
gyermek születését**

Karrier

**Édesanyját 71,4%-
uk maximálisan
példamutatónak
ítélte mint dolgozó
női példakép**

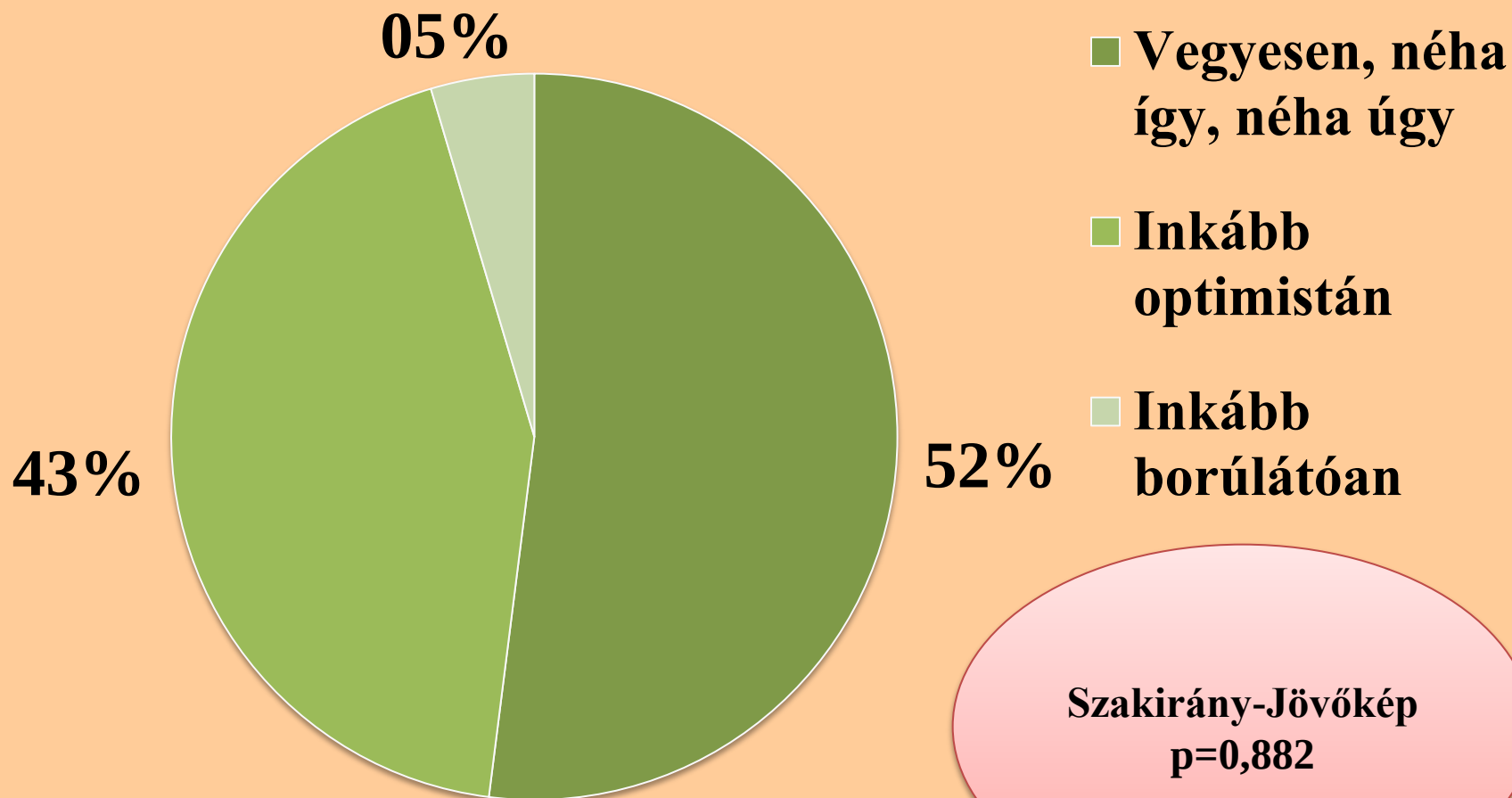
**52,1% szerint egy
nő szakmai karrier
építése nehezebb,
ha gyermekei
vannak**

**78,2% szerint a
társadalom jobban
megbecsüli a dolgozó
nőt**

**A végzést követően
35,2%-uk közepes
nehézségnek, 33,6%-
uk nehézségnek
jelezte az anyagi
gondokkal való
megküzdést**

„Hogyan látja jövőjét?”

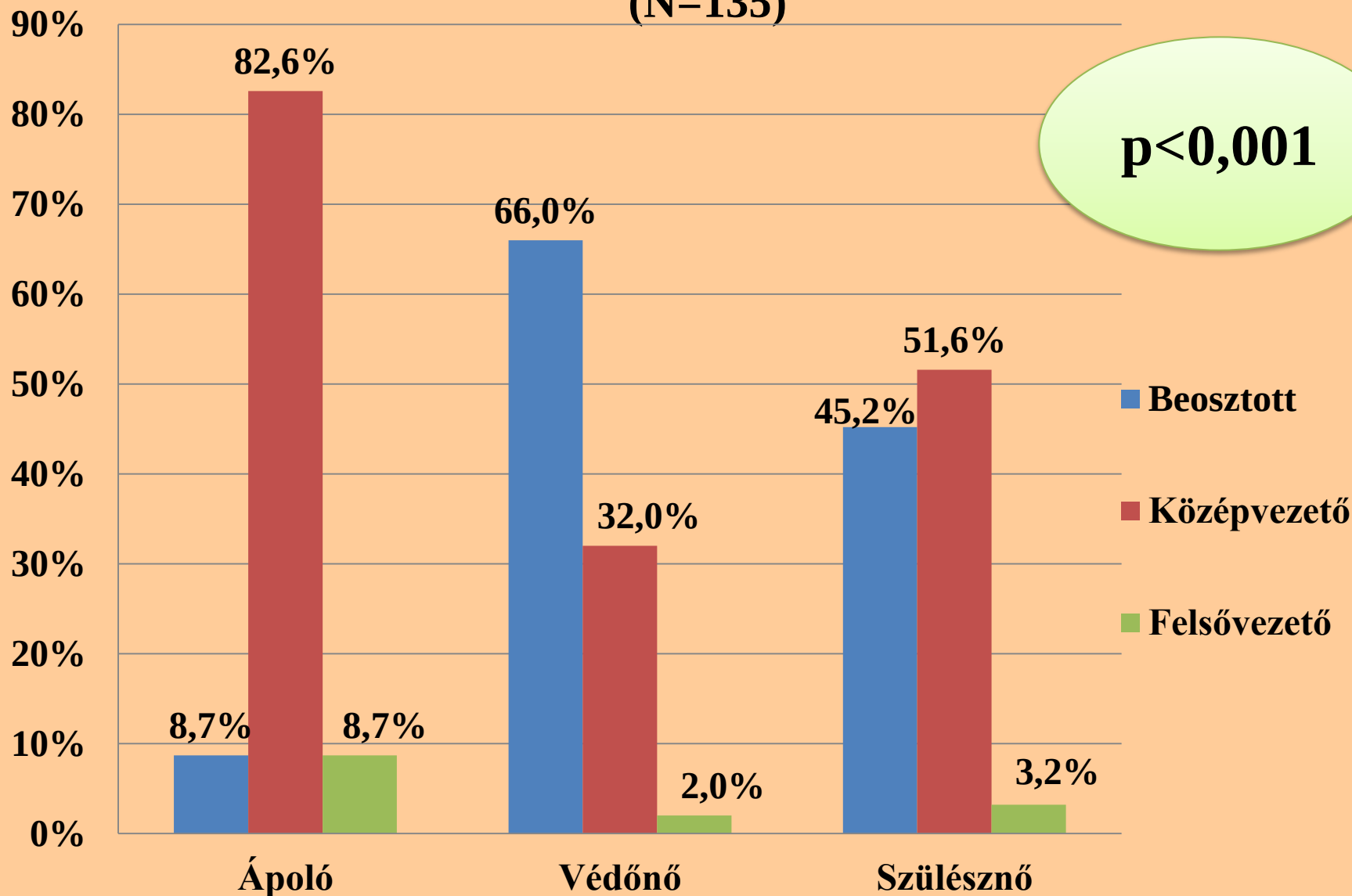
(N=256)

Karriertervek

(N=135)

Stressz

- **Stressz:**
 - **1. szervezet nem specifikus reakciója az egyensúlyi állapotból való kibillenésre** *(Selye János, 1936)*
 - **2. olyan esemény, mely a személy megítélése szerint veszélyezteti fizikai és pszichés jóllétét, feszültséget hoz létre** *(Atkinson&Hilgard, Osiris, 2005)*
-
- eustressz** **distressz**
- **Stresszor:** a feladat követelményei, traumatikus események
 - **Stresszválasz:** reakció
 - **Pszichoszomatikus betegségek** *(Kane, Pratibha P. (2009). Stress causing psychosomatic illness among nurses. Indian Journal of Occupational & Environmental Medicine, 13(1), 28-32.)*

Jelenlegi stresszforrások

Párválasztás
16,8%

Tanulás, vizsgák
85,5%

Anyagi gondok
46,9%

*„Az élet
területei
közül
jelenleg...”
(N=255)*

Családi
konfliktusok
20,7%

Időhiány
61,3%

Jövőtől való félelem
43,4%

Jövőkép
 $p < 0,001$

Következtetések

- **Hallgatónőink egyaránt szeretnének családot alapítani és hivatásukat gyakorolni**
- **Szerepkonfliktus lehetősége**
- **Szükséges lenne:**
 - **Anyai szerep ellátásának -**
 - **Paramedikális hivatás gyakorlásának megkönnyítése**

Köszönöm a figyelmet!

Irodalomjegyzék

- 2003. évi LXXXIV. törvény 2. melléklete: Egészségügyi szakdolgozók, egyes egészségügyben dolgozók illetmény-, illetve bértáblája (Ft/hó, bruttó)
- Egészségügyi Engedélyezési és Közigazgatási Hivatal adatai (<http://www.eekh.hu/>)
- Braunstein-Bercovitz, H., et al. (2012). "The role of personal resources in work–family conflict: Implications for young mothers' well-being." *Journal of Vocational Behavior* 80(2): 317-325.
- Feith, H., J., Soósné Kiss, Z., Kovácsné Tóth, Á., & Balázs, P. (2008). Orvostanhallgató-nők, diplomásápoló-hallgatónők és védőnőhallgatók szociokulturális háttérében megmutatkozó azonosságok és különbségek. *Orvosi hetilap*, 149(24), 1137-1142.
- Hegedűs, K., Szabó, N., Szabó, G., & Kopp, M. (2008). Egészségesebbek-e az egészségügyben dolgozók? : Összehasonlító vizsgálat (2002-2006). *Nővér*, 21(1), 3-9.
- Kovács, M., & Hegedűs, K. (2009). Érzelmi munka, érzelmi disszonancia és a kiégés összefüggései az egészségügyi dolgozók körében. *Nővér*, 22(5), 3-11.
- Kane, Pratibha P. (2009). Stress causing psychosomatic illness among nurses. *Indian Journal of Occupational & Environmental Medicine*, 13(1), 28-32. doi: 10.4103/0019-5278.50721
- Michel, J. S., et al. (2010). "Clarifying Relationships among Work and Family Social Support, Stressors, and Work-Family Conflict." *Journal of Vocational Behavior* 76(1): 91-104.
- Szabó, N., Hegedűs, K., Szabó, G., & Kopp, M. (2008). Egészségügyi dolgozók munkahelyi stressz-állapota és társas támogatottsága. *Nővér*, 21(1), 10-17.
- Sente, Z., & Tóth, A. (2008). Egészségügyi karrier a XXI. században? - Karriertervezés, személyzetfejlesztés egy egészségügyi intézményben. *Nővér*, 21(3), 15-23.
- Tóth, T. (2009). Szolidaritás vagy önérvényesítés? Paramedikális hivatást választott fiatalok értékprioritással. *Nővér*, 22(3), 17-25.